

Nr 309.

Av herr **Andrén m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:s proposition med förslag till civilt avlöningsreglemente m. m.

I proposition nr 263 med förslag till civilt avlöningsreglemente m. m. har Kungl. Maj:t i anslutning till 1936 års lönekommittés betänkande föreslagit, att de enligt fjolårets riksdagsbeslut f. n. utgående barntilläggen i princip skola fr. o. m. 1 juli 1939 indragas men att såsom övergångsanordning barntillägg utom för det s. k. första barnet skola utgå till de av lönereglementet berörda statstjänstemän, som vid övergången till den nya lönestaten uppbära barnbidrag. Den sextonåriga provisoriska anordningen har enligt propositionen tillkommit för att förebygga, att en del statstjänstemän vid ingående på den nya lönestaten tillskyndas en direkt löneminskning.

Det är välbekant, att 1936 års lönekommitté och Kungl. Maj:t frånfallit tanken på behovslöneprincipens införande i det statliga lönesystemet, främst till följd av det motstånd, som denna princip uppväckt bland ifrågavarande personalorganisationer. Å andra sidan framgår det av de över lönekommitténs betänkande avgivna, i propositionen refererade yttrandena, att flertalet av de hörda verken och myndigheterna uttalat sig för någon form av fasta barntillägg eller vänt sig mot den reducering av barnbidragen, som först lönekommittén och därefter Kungl. Maj:t föreslagit i avseende å provisorieanordningen.

Ur dessa många yttranden från verk eller myndigheter, vilkas befattningshavare direkt beröras av riksdagens blivande beslut rörande barntilläggen, måste man utläsa, att opinionen inom statstjänstemännens egna led mot behovslöneprincipen ingalunda är så kompakt som man av personalorganisationernas ställningstagande skulle kunna föranledas tro. Även i övrigt ge tecken vid handen, att meningarna i frågan bland statstjänstemännen äro starkt delade.

För vår del ansluta vi oss till dem, som finna en differentiering av lönerna åt statens befattningshavare efter familjebörda ha starka både ideella och reella skäl för sig. Skälen härför ha av så många utvecklats, att vi ej anse det behöfligt att nu upprepa dem. Vi åtnöja oss med att framhålla, att det enligt vår mening skulle te sig inkonsekvent och svårbegripligt, om statsmakterna avskaffade den behovslöneprincip, som finnes inrymd i de nu gällande statliga lönerna, vid den tid, då statsmakterna på mångahanda sätt vidta åtgärder och anslå medel i familjestödjande syfte. Vidare måste vi konstatera, att de skäl, som i fjol ansågos tala för att avlöningsförstärkningen differentierades efter familjebörda, från befolkningspolitisk synpunkt ej kunnat avtrubbas sedan i fjol.

Enligt vår mening borde därför de barn tillägg, som riksdagen nu föreslås att förbehålla tjänstemän, vilka vid övergången till den nya lönestaten åtnjuta dylika tillägg, utgå oberoende av den föreslagna inskränkningen till samtliga befattningshavare. Härvid vilja vi i denna motion lämna öppet, om barnbidragen böra utgå enligt nu gällande bestämmelser för samtliga barn under 16 år eller med den reducering beträffande det s. k. första barnet, som propositionen innefattar. Vi veta, att motioner om borttagande av denna reducering i övergångsbestämmelserna samtidigt härmed väckas. Vi syfta sålunda dithän, att de barn tillägg, som riksdagen kan komma att fastställa i avseende å provisorieundersökningen, skola göras generella för samtliga de tjänstemän, vilkas löner det civila avlöningsreglementet reglerar. Ett sådant beslut skulle enligt vår mening skapa större rättvisa mellan stats-tjänstemännen inbördes och stå i bättre överensstämmelse med den av statsmakterna eljest hyllade familjepolitiken än vad regeringsförslaget gör.

Enär det kan antagas, att frågan om en allmän — alltså ej endast stats-tjänarna omfattande — barnbidragsverksamhet snart kommer före i riksdagen och enär det då måste vara önskvärt att staten har fria händer att anordna familjehjälpen på det ena eller andra sättet, synes det oss principiellt riktigt att fastställa, att de barnbidrag, som enligt vårt förslag skulle tillkomma andra än dem, som med provisorieanordningen åsyftas, skola utgå blott tills vidare. Därmed skulle man också gå de personalorganisationer till mötes, som städse hävdad statstjänstemännens önskan att i fråga om familjehjälp bli jämställda med andra medborgare.

Vi hemställa alltså,

att riksdagen vid behandlingen av proposition nr 263 med förslag till civilt lönereglemente ville fastställa, att de barnbidrag, som riksdagen i avseende av provisorieanordningen kan komma att besluta — vare sig dessa reduceras i enlighet med Kungl. Maj:ts proposition eller bevaras oförändrade i enlighet med väckta motioner —, vid den nya löneregleringens genomförande skola enligt samma principer tills vidare även utgå till övriga av det civila lönereglementet berörda tjänstemän.

Stockholm den 21 april 1938.

Georg Andrén.

Gustaf Velandér.

Elof Hagberth.